

Inatsisartunut ilaasortaq Karen Marie Kyed Frederiksen

Ilanngaaserisut pillugit § 37 naapertorlugu apeqquut 25-072-mut akissut

Matumuuna § 37 naapertorlugu apeqquummut siuliani taaneqartumut akissut nassiunneqarpoq.

Apeqquut 1: Kalaallit Nunaannut isaariaani ilanngaaserinermut ullumikkut aningaasat qassit atorineqartarpat?

a. Maani nunatsinni ilanngaaserisut qassit atorfeqarpat?

i. Taakku ilanngaaserisut nunap sortaani inissisimappat?

Akissut:

1) Nunatta Karsiata 2024-mut naatsorsuutaani Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup ilanngaaserisuinut ingerlatsinermi aningaasartuutit imaapput:

2024-mi ilanngaaserisunut aningaasartuutit koruuninngorlugit	
AKA-mi 2024-mi aningaasarsianut aningaasartuutit katillugit	63.913.247
Taakkunanga 2024-mi ilanngaaserisunut aqqanilinnut, allaffimmiumut ataatsimut kiisalu allaffimmi pisortamut ataatsimut	4.970.959
Ilanngaaserisut aningaasarsiaat tamakkiisunit agguarnerat	7,78%
AKA-mi 2024-mi aningaasartuutit allat katillugit	22.086.537
Ilanngaaserinermi 2024-mi aningaasartuutit	3.308.164
Ilanngaaserinermut aningaasartuutit allat agguarnerat	14,98%
Ilanngaaserinermik ingerlatsinermut aningaasartuutit katillugit	8.279.123

Nalunaarsugaq: Tunngaviatigut kisitsisit annikitsumik nikingasinnaapput, aningaasartuutimmi tamarmik ilanngaaserinermut suliaqarnermut Akileraartarnermulluunniit Aqutsisoqarfimmi immikkoortunut allanut tutsinneqarsinnaanerit nalornissutaalaarmat.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup 2025-mut ukiullu tulliini aningaasanut inatsimmi ilanngaaserisunik sulii amerlanerusunik, ilanngaaserisunilu teknikikkut atortorissaarutini pisinissamut 5 million koruuninik aningaasaliissutini ilassuteqarfigineqarnera, taakku saniatigut oqaatigineqassaaq. Tamatuma saniatigut tulliuttuni apeqquutit 3-mut akissut innersuussutigineqarpoq.

1a) Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi ilanngaaserisoqarfiani sulisut ullumikkut ima amerlassuseqarput:

Ilanngaaserisut qulit, qimmit arfineq pingasut, allaffissornermi sulisoq ataaseq aqutsisorlu ataaseq.

02-07-2025

Sags nr. 2025 - 13975
Dok. nr. 25482634

Postboks 1037
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Iai) Ilanngaaserisut sumiiffinnut ukununga agguarneqarput:

Nuuk: 6

Ilulissat: 3

Qaqortoq: 1

Kangerlussuaq Narsarsuarlu: pisariaqartitsineq malillugu sumiiffinnit allanit inuttalerneqartarpoq

Tamatuma saniatigut ilanngaaserisutut sulineq taamaallaat illoqarfinni taaneqartuni ingerlanneqartarneratut siuliani allassimasut paasineqannginnissaat ilassutigalugu oqaatigineqassaaq. Ilanngaaserisut akuttunngitsunik nunatsinni illoqarfiit allat inoqarfiillu minnerusut tikeraartarpaat. Tamanna nakkutilliineq, pilersaarullu tamanut saqqummiunneqarneq ajortoq aallaavigalugu pisarpoq.

Apequt 2: Naalakkersuisut isumaqarnerpat ilanngaaserisut maannakkorpiq amerlassusaat naammattoq?

- a. Naalakkersuisut suliniuteqalersaarnerpat danskit naalagaaffiannut atassuteqarnissaminnik maani nunatsinni ilanngaaserisoqarnerup annertusinissaanik aammalu ilanngaaserisut amerlineqarnissaannik?**
- b. Naalakkersuisut aalajangersimasunik maani nunatsinni piffinnik tikkuaasinnaanerpat, ilanngaaserisoqarnerup naammannginneranik aammalu ilanngaaserisut amerlassusaasa naammannginnerinik?**

Akissut:

2) Nunatsinni ilanngaaserisunik amerlanerusunik pisariaqartitsineq Naalakkersuisut ingerlaavartumik nalilersortarpaat, kinguneranillu nalimmassaasarlutik. Maannakkut ilanngaaserisut maannakkutut amerlassusillit ilanngaaserinermik suliaassat naammaginartumik ingerlakkaat, Naalakkersuisut isumaqarput.

2a) Ilanngaaserinermut immikkoortoq danskit naalagaaffiata Kalaallit Nunaanni ingerlataasa avataaniippoq, suliaassarmi taanna Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarsimasooq pineqarmat. Taamaalilluni nunatsinni ilanngaaserinermik suliaqarneq, nunatsinniluunniit ilanngaaserisut amerlinissaat naalagaaffiup suliaassinngilaa. Ilanngaaserisut amerlanerusut atorfinitsinneqarnissaat kissaatigineqarpat, taava aningaasanut inatsimmi siunertamut tassunga aningaasaliisoqartariaqassaaq.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfinni ilanngaaserinermik ingerlatsisut Danmarkimi Toldstyrelsimik Savalimmiunilu TAKS qanimut suleqatigimmassuk ilanngullugu oqaatigineqassaaq.

Suleqatigiinnermi siunnerfiit pingaarnerit ulloq 17. september 2024 siunnerfeqatigiinnermik oqariartuummi uppersarnerqarpoq. Siunnerfeqatigiinnermik oqariartuut immikkoortunut pingasunut tulluuttunut immikkut sammivoq:

- Ilisimasaniq agguaqatigiinnerup misilittakkanillu paarlaateqatigiinnerup annertusarnissaa
- Ataatsimut ikiaroonartunik eqqussuinnermut annissuinnermullu kiisalu tuniniaanerup kingunerisaanik aningaasanik isertinneqartunut suliniuteqarnerit
- Sulisunik qimminillu sulinnermi atorneqartunik sungiusaaneq ilinniartitsinerlu

2b) Naalakkersuisut ingerlaavartumik nunatsinni inoqarfinni, mittarfinni umiarsualivinnilu assigiinngitsuni ilanngaaserisut annertusisamik sulinissaanik pisariaqartitsineq nalilersortarpaat. Ingammillu Nuummi, Ilulissani Qaqortumilu mittarfinni nutaani, ammaqqammerlutilluunniit ukiuni aggersuni ammartussani nunatsinnut tikerartut amerlinissaat Naalakkersuisut eqqummaariffigaat. Tamatuma saniatigut nakkutilliinnermi eqqumaffigisassat aallaavigalugit, ilanngaaserinnermik ingerlatsinerup naammanngitsumik sumiiffinni ingerlatsisoqarnerisq, Naalakkersuisut uppersarluguluunniit eqqunnginnerassallugu kissaatiginngilaat.

Apeqqu 3: Naalakkersuisut pilersaaruteqarnerpat allanik suliniuteqarnissaminnik, haship assingusullu aanngajaarniutit nunatsinnut eqqussuunneqarnerisa pinngitsoortinneqarnissaannut tunngatillugu?

Akissut:

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup ilanngaaserisui ikiaroonartunik Kalaallit Nunaannut eqqussuineq appartinniarlugu, taakkunanngalu tunisat tunuliaqutaralugit aningaasanik annissuinnermik pinaveersimatitsineq ulluinnarni ilungersorlutik suliaaraat. Taamatut suliaqarneq ingerlaavartumik nukittorsarneqarpoq, 2025-milu ukiunilu aggersuni sulit nukittorsarneruneqassaaq.

Taamaalilluni Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik 2025-mit aningaasanut inatsisikkut ukiumut 5 million koruuninik, ataatsimut ikiaroonartunik anngiorluni eqqussuinnermut, aningaasaqarnikkullu pinnerlunniarnermut tassunga attuumasumut atorneqartussanik aningaasaliissutitigut ilassusiivigineqarpoq. Aningaasat ilaat ilanngaaserinnermi suliani sulisut amerlinissaannut kiisalu piginnaanngorsaanernut, teknikikkut atortorissaarutinut qimminillu sulinnermi atorneqartunut atorneqarnissaat ilimagineqarpoq. Suliniut taanna ikiaroonartunut sammititanik suliniarnermut kiisalu allanik ilanngaaserinnermi suliaqarnermut iluaqutsiissaaq.

Tamatuma saniatigut Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup ingerlaavartumik ikiaroonartunik anngiortumik eqqussuinnermik suliaqarnerup pitsanngorsarlugulu pisariillisarnissaa siunertarlugu, niuerfimmi sakkunik nutaanik aaqqiissutinullu periarfissat misissortuarpai. Tamatuma ilaatut Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik aaqqiissutinut assigiinngitsunut

misilittakkanik avitseqatigiinnermut tunngatillugu nunani allani suleqatigisat ingerlaavartumik oqaloqatigisarpai, tassani digitalikkut sakkut ilanngullugit.

Tassungalu ilanngullugu hashimik ikiarooriniutinillu allanik akiuiniarnerup taamaallaat ilanngaaserisunit isumagineqarsinnaannginnerat sakkortuumik erseqqissaatigineqassaaq. Tamanna inuiaqatigiit ajornartorsiutigaa pisariusoq, isumaginnittoqarfik, peqqinnissaqarfik ilinniartitaanermut inatsiseqarnermullu immikkoortut akimorlugit siunnerfeqarluartumik suliaqarnissamik aamma pisariaqartitsiviusoq.

Tamannarpiaq patsisigalugu Naalakkersuisunut ilaasortat tallimat ulloq 30. maj 2025 ataatsimoorussamik akimuisumillu ikiarooriniutitut akiuiniarnermut suliniutitut nukittorsakkamik iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnissaq isumaqatigiissutigaa. Iliuusissatut pilersaarut suliniutinik siammasissunik, iliuusissatut pilersaarut naammassippat erseqqinnerusumik paasissutissiissutigineqartussanik imaqassasoq ilimagineqarpoq.

Iliuusissatut pilersaarut politikikkut annertuumik pingaartinneqarpoq, taannalu pillugu isummernissamut tunngavissiaq Qaqortumi PKG-p ataani august 2025-mi ullormi sammisaqarfiusumi erseqqinnerusumik oqaluuserineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Hashimut ikiarooriniutinullu allanut angusaqarfiulluartaq suliniuteqarnermi killeqarfinni nakkutilliineq, aalajangersimasumik oqartussat suliaqarnerat, peqatigisaanillu isumaginninnikkut peqqissutsikkullu suliaqarneq, atornerluinerup pinerlunniarnerullu patsisaanik tunuliaqutaasunik iliuuseqarfiginnittumik pisariaqartitsisoq Naalakkersuisut erseqqissumik isumaqarput.

4. Naalakkersuisut oqaluuserisamut soqutiginaatilinnik allanik paasissutissiisinnaanerlutik?

Akissut:

Naamik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Múte B. Egede